

**Nunatta Karsiata 2010-mut naatsorsuutaasa Inatsisartunit akuerineqarnissaat pillugu
Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut**

pillugu

Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliap

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Siunnersuutip aappassaaneernejarnerani saqqummiunneqartoq

Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliap suliarinninnermini ukuninnga inuttaqarpoq:

17. september 2010 sioqqullugu:

Inatsisartunut ilaasortaq, Olga P. Berthelsen, Inuit Ataqatigiit, siulittaasoq.

Inatsisartunut ilaasortaq, Andreas Uldum, Demokraatit, siulittaasup tullia.

Inatsisartunut ilaasortaq, Juliane Henningsen, Inuit Ataqatigiit (Anders Olsenimut sinniisoq).

Inatsisartunut ilaasortaq, Kristian Jeremiassen, Siumut

Inatsisartunut ilaasortaq, Kim Kielsen, Siumut (Kristian Jeremiassenimut sinniisoq).

Inatsisartunut ilaasortaq, Karl Lyberth, Siumut (Doris Jakobsenimut sinniisoq).

17. september 2010 nutaamik inissitsiternerup kingorna:

Inatsisartunut ilaasortaq, Olga P. Berthelsen, Inuit Ataqatigiit, siulittaasoq.

Inatsisartunut ilaasortaq, Andreas Uldum, Demokraatit, siulittaasup tullia.

Inatsisartunut ilaasortaq, Isak Hammond, Inuit Ataqatigiit.

Inatsisartunut ilaasortaq, Kristian Jeremiassen, Siumut.

Inatsisartunut ilaasortaq, Knud Kristiansen, Atassut.

Siullermeerinnittoqareermat Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliap siunnersuut siuliani taaneqartoq misissorpaa.

1. Aallarniut

Nunatta Karsiata ukiumut aningaasanut inatsiseqarfiusumut 2009-mut naatsorsuutai

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisup 2010-mi upernaakkut ataatsimiinnermi

saqqummiuppai.

Naatsorsuutini ilaapput pingaarnertut naatsorsuutit ilanngussallu. Pingaarnertut naatsorsuutini

ilaapput nalunaarut, naatsorsuutit atsiornikkut uppernarsarneqarnerat, kukkunersiuisut

atsiornermikkut uppernarsaernerat, naatsorsuuserinnermi periaaseq atorineqartoq, ukiumi

angusat nalunaarsorsimaffiat, 31. december 2009-mi killiffik, ukiuni kingullerni pingasuni angusat nalunaarsorsimaffiat aammalu pisussaaffigilersinnaasat.

Naatsorsuutitut ilanngussat imaraat:

- 2009-mi aningaasaliissutitut atukkanullu takussutissiaq
- Ukiut naatsorsuusiortarfiusut 2007, 2008 aamma 2009-p imminnut sanilliunneqarnerat
- Suliassaqarfinni ataasiakkaani angusat nalunaarsorsimaffiat
- Killiffimmut nassuiaatit

Namminersomerullutik Oqartussat missingersuutaat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, ulloq 29. oktober 1999-imeersumi § 24-mi aalajangersarneqarpoq Naalackersuisut Sanaartugassanut Iluarsagassanullu Aningaasaateqarfiup ingerlatai pillugit ukiumoortumik nassuiaasiortassasut. Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliap nunatta karsiata naatsorsuutaasa misissuataarneqarneranni nassuiaat taanna nalinginnaasumik ilaatittaraluarpa. 2009-mullu naatsorsuutitut atatillugu nassuiaammik taamaattumik saqqummiussisoqanngilaq. Ataatsimiititaliap missingersuutit pillugit inatsimmik malinninnginneq sakkortunerpaamik isornartorsiorpa kaammattuutigalugulu Naalackersuisut siunissamut isigalutik qularnaarniassagaat atortussat Inatsisartut sulinerannut tunngaviusussat piffissaagallartillugu suliarineqarlutillu nassiuunneqarsimasarnissaat.

Kontuni pingaarnerni ataasiakkaani aningaasaliissutit atuinerillu akornanni 2 %-inik imaluunniit kr. 200.000-inik amerlanerusunik nikingasoornerni naatsorsuutitigut nassuiaasiortoqartarnera aalajangersimasumik periaaserineqarpoq. 2009-mi nassuiaatinik taamaattumik Kukkunersiuinermut ataatsimiititaliaq aamma tigusaqarpoq, taakku immikkoortumi 2.6-imi matuma kingulianiittumi erseqqinnerusumik oqaaseqarfigineqarput.

Suliffeqarfiit namminersortitat naatsorsuutaat Nunatta Karsiata naatsorsuutaani ilaapput. Naatsorsuutitut taakkununga kukkunersuisut avataaneersut kukkunersiorneqarnerannut nalunaarusiamik suliarinnipput. Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliap qinnuiginninneratigut kukkunersuisut nalunaarutaannut Naalackersuisut oqaaseqaateqarput. Ataatsimiititaliap qinnuiginnissutaa Naalackersuisullu oqaaseqaataat isumaliutissiisummi matumani ilanngussaq A-itut aamma ilanngussaq B-tut ilanngunneqarput.

Namminersomerullutik Oqartussat naatsorsuuseriveqarnerat il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaannut nr. 23, 3. november 1994-imeersumut naapertuuttumik eqqortumik takussutissiisunik ukiumoortumik naatsorsuutitut suliarinninnissaq saqqummiussinissarlu Naalackersuisut akisussaaffigaat. Akisussaaffimmut tassunga ilaapput suliffiup iluani nakkutilliinernik, ukiumoortumik naatsorsuutitut kukkusumik paasissutissiisutitut annertuunik imaqqanngitsunik kukkusumillu paasissutissiisoqarsimappat peqquserluuteqarneq

kukkussuteqarnerluunniit apeqqutaatinnagit eqqortumik takutitsisuusunik suliaqarnissamut saqqummiinissamullu pingaarutilinnik ilusilersuineq, atuutsitsilerneq attassiinnarnissarlu, tassunga ilanngullugu naatsorsuuserinermi periaatsinik naleqquttunik toqqaallunilu atuinissaq aammalu pissutsinut naapertuuttumik naatsorsuuserinikkut missingersuineramik ingerlatsinissaq.

Ukiumut aningaasaqarfiusumut qaangiuttumut naatsorsuusiordermut atatillugu kingusinnerpaamik Inatsisartut ukiaanerani ataatsimiinneranni Naalackersuisut naatsorsuutiniq saqqummiussisassasut Namminersornerullutik Oqartussat naatsorsuuseriveqarnerat il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaanni aalajangersarneqarpoq. Nunatta Karsiata naatsorsuutaasa upernaakkut ataatsimiinnermi siullermiigassanngorlugit saqqummiunneqartarneq nalinginnaasumik periusaasarsimavoq. 2009-mi naatsorsuutit periuseq taaneqartoq naapertorlugi UPA2010-mi saqqummiunneqartut ataatsimiititaliap paasivaa.

Nunatta Karsia 2009-mi **950 mio. kr.-inik amigartooruteqartoq** Aningaasaqarnermut Naalackersuisup saqqummiussissummini oqaatigaa, amigartoorutillu aatsaat taama amerlatigaat. Aammattaaq 2009-mi aningaasaqarnikkut naalackersuineramik ingerlatsineq annertusivoq, ingerlatsinermut aningaasartuutit tamarmiusut 2008-mit 2009-mut 18,8 %-imik qaffariaate-qarlutik. Piffissami tassani isertitat taamaallaat 1,9 %-imik qaffariaateqarput.

Aammattaaq 2009-mi naatsorsuutit 2008-misut kukkunersiuisumit atsiornikkut nangaanartortalimmik uppernarsarneqartut saqqummiussineramik paasissutissiissutigineqarpoq. Nangaanartoqartitaq tassaavoq akileraartarnikkut isertitat annertussusiata nalunaarsorneqarnerat, tak. matuma kinguliani immikkoortoq 2-p ataani allassimasut. Naatsorsuutini immikkoortut allat eqqortumik takutitsisuusut kukkunersiuisut isumaqarput.

2. Ataatsimiititaliap naatsorsuutiniq suliarinninnera

2.1 Eqqortumik takutitsineq

Naatsorsuutiniq kukkunersiuisup isumaa naapertorlugi, nangaanartoqartitsisinnaanerup taaneqartup kingunerisinnaasai eqqaassanngikkaanni, Nunatta Karsiata pigisaanik nalilinnik, uninngasuutaanik, aningaasaqarnikkut inissisimaneranik kiisalu ukiumoortumik ingerlatsinikkut, sanaartornikkut kiisalu attartortitsinermi angusat eqqortumik tikkuussimmata naatsorsuutit naammagisimaaramigit ataatsimiititaliap oqaatigissavaa.

Aammattaaq pissutsit Nunatta Karsiata 2008-mut naatsorsuutaasa aatsaat UKA2009-mi saqqummiunneqarlutik naammassiniarnerannut kinguarsaataasut maanna ajornartorsiortitsiunnaarsorinarput. 2009-mi naatsorsuutit periusariveqartartoq malillugu

upernaakkut ataatsimiinnermi saqqummiunneqarsinnaammata ataatsimiititaliap naammagisimaarpaa.

2.2 Nangaanartoqartitsineq

Namminersornerullutik Oqartussat naatsorsuuseriveqarnerat il.il. pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 5, imm. 2 naapertorlugu Kukkunersiuinnermi naatsorsuutit eqqornersut misilinneqartassaaq, taamatullu aamma naatsorsuuseriornermi qanoq iliuutsit akuersissutinut nalunaarutigineqarsimasunut, inatsisinut peqqussutinullu allanut kiisalu isumaqatigiissutaasimasunut nalinginnaasumillu suleriaatsinut naapertuuttuunersut.

Akilerartarnermit isertitatut nalunaarsorneqartut nalorninartortaqartut, pingaartumik tassunga atatillugu uninngasuutit Nunatta Karsiata 2008-mut naatsorsuutaanut kukkunersiuusup atsiornikkut uppernarsaataani allassimavoq, tamatumalu kingunerisaanik pissutsit taakku kukkunersiuusumit nalorninartoqartinneqarlutik. 2008-mut naatsorsuutinut atatillugu nalorninartoqartitsineq pillugu kukkunersiuusooq ima oqarpoq, "*nangaanartoqartitsinermut pissutaasut isumaqarput 2009-mi akileraarutigut isertitassat aamma taamaqataanik nalorninartortaqarumaartut. Taamaalilluni 2008-mut tunngatillugu piffissalersuinnermi nalorninartortarnera eqqarsaatigalugu 2009-mut Nunatta Karsiata naatsorsuutaanik nangaanartoqarsitsinerput uteqqittariaqarparput*".

Tassunga atatillugu ataatsimiititaliaq oqarpoq " 2009-imut ukiumoortumik naatsorsuutinut tunngatillugu nangaassuteqarnissaq ilimagineqartariaqarmat kukkunersiuusut nalunaarusiaanni aammattaaq ersersinneqarmat ataatsimiititaliap tusaatissatut tiguaa. Tamatuma kingorna Akilerartarnermik Aqutsisoqarfimmi ajornartorsiutit kukkunersiuinnermi nangaanartoqartitsinissamut tunuliaqutaajunnaassasut ataatsimiititaliamit naatsorsuutigineqarpoq. Akerlianilli pisoqassappat tamanna sullarlunnermiit eqiasupajaarnermut isigineqarsinnaavoq, soorunalimi akuerineqarsinnaanngitsoq"

Soorlu siuliani erseqqissumik allassimasooq Nunatta Karsiata 2010-mut naatsorsuutaanut atatillugu nangaanartoqartitsisoqatigiissanngitsoq ataatsimiititaliap taamaalilluni naatsorsuutigaa.

2.3 Akilerartarnerq

Aammattaaq Nunatta Karsiata 2008-mut naatsorsuutaanut atatillugu akilerartarnermut tunngasunut ajornartorsiut pillugu ataatsimiititaliaq ima oqaaseqarpoq:

"Akileraarutinit akiliutit eqqortumik nalunaarsorneqartarnissaat eqqarsaatigalugu akileraarutinut akiligassanik akiliisitsiniartarnerq sunniuteqarluannngitsumik ingerlammat aammalu akilerartarnermut tunngasut nunap immikkoortuanut eqiterneqarnerannut

ikaarsaariarneq nalornilersitsimmat Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliamit isornartoqartinneqarpoq.

Tamanna Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliamit sakkortuumik uparuarneqarpoq, akileraartarnermullu tunngasunik ingerlatsinermik sunniuteqarluartumik qulakkeerinissaq anguniarlugu nukissat pisariaqartinneqartut piaartumik piviusunngortinneqarnissaat qulakkeerneqassasoq Naalakkersuisunut qinnutigineqarpoq.

Suleriaasissat periusissallu neriorsuutigineqartut ukioq naatinnagu Akileraartarnermik Aqutsisoqarfimmit qulakkeeqqullugit Naalakkersuisunut Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliap inassutigissavaa, soorluttaaq suliap tamatuma killiffia pillugu paasissutissanik Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliaq kissaateqartoq”.

Deloitte Akileraartarnermik Aqutsisoqarfimmik kukkunersiuinera pillugu Naalakkersuisut ilisimatitsissutaat ataatsimiititaliamit 2010-mi februarimi tiguneqarpoq (ilanngussaq C). Akileraartarnermut akiliisitsiniartarnermullu tunngasut eqiterneqarnerat naatsorsuutigeqqaakkanit annertunerusimallunilu ajornartorsiutitaqarnerusoq, sulilu taamaattoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq.

Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup kommunillu paasissutissanik aqutsisoqarfimmut tunniussisussat akornanni ataqatigiisitsiniarnermi ajornartorsiutit assigiinngitsut siusinnerusukkut nalunaarutiminni Naalakkersuisut sammisarpaat. Atortunili nassiunneqartuni erseqqissumik ersepoq Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup iluani pissutsit ajornartorsiutinut annertuumik aamma pisooqataasut. Paasissutissat taakku pissarsiarineqarnerinut kukkunersiuusup peqataanera imaluunniit Akileraartarnermik Aqutsisoqarfimmi aqutsisut taarserneqarnerat pissutaanersoq ersarinngilaq, taamaakkaluartoq ajornartorsiutit annertunerat pillugu takussutissanik piviusorsioortunik taama kingusitsigisukkut ersertoqarnera ataatsimiititaliamit ernumanartoqartinneqarpoq.

Suliat aallaqqaataaniilli pisariaqarneratut aqunneqarsimanngitsut aammalu pisuni arlalippassuarni eqiterinerup eqaatsumik ingerlanissaraluanut ajoqutaasunik aalajangiisoqartarsimasoq ilisimatitsissutikkut takutinneqarpoq.

Tamanna soorunami naapertuutinngitsorujussuuvoq, tamatumali saniatigut suliniutip ajornartorsiutitalimmik ingerlanera ima pitsaanngitsumik sunniuteqarsinnaavoq innuttaasut suliffeqarfiillu isumaqalersinneqarlutik akileraartarnermut akiliisitsiniartarnermullu tunngasut salliutinneqanngitsut aammalu paasissutissanik amigartunik tunniussineq aammalu akitsuutinik akileraarutinillu assigiinngitsunik, tassunga ilanngullugu akileraarutinik A-nik akiligassanik akiliinngitsoorneq kinguneqartinneqarnavianngitsoq.

Aammattaq Akileraartarnermik Aqutsisoqarfimmi ajornartorsiutit allaaserineqareersunut sanilliullugu annertunerusinnaassasut ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Kalaallit Nunaata ukiumi

makkunani aatsitassarsiornermut tunngasutigut ingerlatai annertusissagunarput, tamatumalu kingunerisaanik suliffeqarfiup iluani sullissinernut akigitinneqartut pillugit il.il. periutsinik atorluaanissamik annertuumik misilittagaqartunik suliffeqarfissuarnik nunanit tamalaaneersunik isaasoqassaaq. Nunatsinni oqartussaasut suliffeqarfinnut taamaattunut nallersuussinnaassappata ajornartorsiutit paasineqartut iluarsineqarnissaat akileraartarnermullu tunngasut siumut isigisumik salliutinneqarnissaat pingaaruteqarluinnarpoq, taamaalilluni akileraartarnermi periutsitta unammilligassat annertusiartortut kivissinnaaniassammagit.

Akileraarusiinerup akiliisitsiniartarnerullu eqiterneqarnerat suliniutit tamarmik sukumiisumik eqqarsaatigineqartariaqarnerinut tunngavissiissagaluartoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Taamaalilluni misilittagarineqalersut siunissami taama naapertuutinningsumik pisoqaqqinnginnissaanut atorneqarsinnaanersut sukumiisumik isumaliutigineqartariaqarpoq. Tassunga atatillugu piffissami piareersarfiusumi uparuaanerit sooq tusaaneqarniarsimanginersut immikkut isumaliutigineqartariaqarpoq.

Ataatsimiititaliap ilanngullugu paasivaa naatsorsuusioriaaseq XAL atorneqartoq Akileraartarnermik Aqutsisoqarfimmi sulinermut atatillugu ajornartorsiutinik assigiinngitsunik pilersitsisarsimasoq. Ataatsimiititaliap allamut atatillugu Naalakkersuisunut apeqqutigisimavaat XAL ataatsimut isigalugu ajornartorsiutitut isigineqarnersoq. Naalakkersuisut akipput taamaattoqanngitsoq. Taamaattorli Akileraartarnermik Aqutsisoqarfimmi XAL-imik ajornartorsiutit paasineqarsimasut tunngavigalugit ataatsimiititaliap kaammattuutigissavaa Naalakkersuisut siunnerfilimmik sulissutigissagaat akileraartarnermut tunngasuni suliaasaqarfiit teknikikkut atortunik naatsorsuutinillu eqqortunik ersersitsisunik pilersitsinissamut piumasaqaatigineqartunik pisariaqartunik pilersorneqarnissaat.

Akileraartarnermik Aqutsisoqarfimmi ajornartorsiutinik aaqqiiniarnerup ingerlanerata killiffianik nutaamik UPA2011 nallertinnagu nassitseqqullugit Naalakkersuisut ataatsimiititaliamit qinnuigineqarput.

2.4 Ataatsimiititaliap naatsorsuutinik misissuinerani.

Kukkunersiunermit Ataatsimiititaliaq ulloq 15. maj naatsorsuutit pillugit Nuummi isumasioqatigiippoq, tamatumani kukkunersiuisoq peqatigalugu ataatsimiititaliaq naatsorsuutinik misissuilluni. Aammattaaq ataatsimiititaliap Ålandimut angalaneranut atatillugu ataatsimiititaliaq naatsorsuutit pillugit ulloq 29.-30. juni isumasioqatigiippoq. Kontuni pingaarnerni ataasiakkaani aningaasaliissutit atuinerillu akornanni 2 %-inik imaluunniit kr. 200.000-inik amerlanerusunik nikingasoornerit pillugit naalakkersuisut nassuiaataat ataatsimiititaliap naatsorsuutinik misissuinerani ilanngunneqarput, tak. matuma kinguliani 2.6-ip ataaniittut.

Angusanik naatsorsuineq:

Piffissalersuineri nakkutilliineq ingerlanneqarsimasoo pillugu misiligutit, nammineerluni kukkunerisuineri ingerlanneqarsimasuni kukkunerisuusut oqaaseqaataat ataatsimiititaliap naammagisimaarppaa. Akileraarutigut isertitanut tunngatillugu oqaaseqaatit eqqarsaatigalugit angusanik naatsorsuutit ukioq tamaat suliarisimasani eqqortumik tikkuussisumik assilissamik angusanik naatsorsuinerup takutipaa pissutsit pingaarutillit iluarsineqarsimasut kukkunerisuusut avataaneersut nalilerpaat.

Oqimaaqatigiissitsineq:

Oqimaaqatigiissitsineri ilanngussat kukkunerisuusumit misissuataarneqarput matumani uppersaatit oqimaaqatigiissitsinerit il.il. ilanngullugit. Misissuataarinneq oqaaseqaateqarnissamut pissutissaqalersitsinngilaq.

Naatsorsuusiaaseq atorineqartoq:

Kukkunerisuusup misissorsimavaa ukiumoortumik naatsorsuutit Nunatta Karsiata naatsorsuusiaorneqartarneranut ileqqusut atorlugit pisimanersoq, tamannalu oqaaseqaateqarnissamut tunngavissiinngilaq.

2.5 Kukkunerisuusut nalunaarutaat

Kukkunerisuusut avataaneersut Nunatta Karsiata naatsorsuutaannut kiisalu suliffeqarfiit namminersortitat Asiaq, Nukissiorfiit aamat Mittarfeqarfiit naatsorsuutaannut pisarnertut nalunaarusiorput. Naalakkersuisut nalunaarutinut oqaaseqaateqarput Naalakkersuisullu oqaaseqaataat ataatsimut isigalugit tamakkiisuusut ataatsimiititaliaq isumaqarpoq.

Nunattali Karsiata naatsorsuutaanut atatillugu kukkunerisuusup aallarniutitut oqaatigisai ataatsimiititaliamit matumani erseqqissaatigineqassapput:

”2009-mi ukiumoortumik naatsorsuutini kukkunerisuineq arlalinnik pissuteqartumik ajornakusoorpoq. Ukiup ingerlanerani pingaarutilinnik aqqissueqqinnerit ingerlanneqarsimapput, tassunga ilanngullugit ilaatigut suliassaqaarfinnik arlalinnik allannortitsinerit suliassanillu nuussinerit.

Tamatuma inuit taarsaannerat ilutigalugu arlalitsigut kingunerisimavaa akisussaaffeqarnermut tunngasuni allaffissornikkut immikkoortortaqaarfiit akornanni ersernerluttoqarnera”.

Naalakkersuisut tamatumunnga ima akisuteqarput:

”Pissutsit taaneqartut tunngavigalugit 2009-p asaanerani suliassaqaarfinnik allannortitsinerimut atatillugu najoqqutassiat nutaat Naalakkersuisut timitalerpaat.

Najoqqutassat taakku peqataaniassapput suliaassanik nuussinermut atatillugu apeqqutit akisussaaffinnut tunngasut erseqqissumik inissisimanissaannut, peqatigitillugulu suliaasaqarfinnik allanngortitsinerup naapertuuttumik nakkutilliinertalimmik ilitsersuinertalimillu ingerlanissaa qularnaarlugu [...]".

Naalakkersuisut akissutaat ataatsimiititaliamit tusaatissatut tiguneqarpoq, tassungali atatillugu oqaatiginngitsoorusunnagu aaqqissuusseqqinnermut atatillugu pisariillisaanissamik Naalakkersuisut takorluugaasa piviusunnngortinnissaat suli ingerlanneqanngissorinarput. Suliniutit sipaarutissatut pisariillisaanissamillu naatsorsuutigisanik kinguneqarsimanersut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq siusinnerusukkut apeqquteqarpoq. Naalakkersuisut tassunga akipput tamatuma akerlianik suliniutit ajornartorsiutitaqarfiusut Nunatta Karsianut immikkut aningaasartuutaanerisa saniatigut ingerlatsinermut aningaasartuutit amerlinerannik kinguneqartut. Tamatuma peqatigisaanik aqutsisoqarfiit pilersinneqartut atorunnaarsinnissaat/Naalakkersui-soqarfinnut susassaqartunut uterteqqinnissaat pilersaarutigineqarpassippoq.

Ingerlatsiviit ilusilersorneqarnerannik aaqqissorneqarnerannillu Naalakkersuisut ilusilersuisinnaatitaanerat ataatsimiititaliamit sunniuteqarfiginiarneqanngilaq, Naalakkersuisulli iliuusaat nalorninaateqarpata pingaartumillu iliuusaat aqutsisoqarfiup suliaaminik kivitsiniarneranut sunniuteqarnerluppata ataatsimiititaliaq soorunami qisuariaateqartariaqarpoq. Aaqqissuusseqqinnerup ingerlarna erseqqinnerusumik misissuiffigineqassanersoq ataatsimiititaliap piffissami aggersumi naliliiffigissavaa.

2.6 Naatsorsuutitigut nassuiaatit

Taakkuninnga misissuataarinneq kukkuneruisumut ilassutitut oqaaseqaatinik ilanngussa-qarnissamut pissutissaqalersitsinngilaq.

Ataatsimiititaliali oqaatigissavaa Nunatta Karsiata 2008-mut naatsorsuutaanut atatillugu naatsorsuutitigut nassuiaatinik assigiiaarnerusumik siunissami saqqummiussisarnissamik kiisalu allaffissornikkut periaatsinik sukatereqqusilluni ataatsimiititaliaq qinnuiginnippoq, taamaalillutik ataatsimiititaliaq innuttaasullu naatsorsuutit pillugit ataatsimut pingaarnerusutigullu takussutissaqartissinnaaqqullugit.

Tassunga Naalakkersuisut ima ilaatigut oqarput:

"Akissuteqariaatsit assigiinngisitaarnerujussuat paasereerlugu Naalakkersuisut suliaasaqarfik immikkut sammilersimavaat. Tamanna pivoq naatsorsuutit saqqummiunneqarnissaat eqqarsaatigalugu nammineq kukkuneruisorisat annerusumik peqataatinneqalerneratigut, tamatumani nammineq kukkuneruisorisat

nikingasoqarnera paasineqaraangat imarisassanut malittarisassanik suleriaatsinillu sukumiinerusunik paasissutissiinissamullu piumasagaatinik aalajangersaasarlutik’.

Aammattaaq Nunatta Karsiata 2008-mut naatsorsuutaasa aappassaaneernejarnissaanut akissuteqaamminni naatsorsuutitigut nassuiaatit pillugit oqaatigaat 2009-mut naatsorsuutitut atatillugu periutsinik nutaanik naatsorsuutitigut nassuiaatit pitsaassusaannik qaffassaataasunik assigiiaartitsisunillu Naalakkersuisut atuutsitsilerniartut.

Nunatta Karsiata 2009-mut naatsorsuutaasa oqaluuserineqarnerannut atatillugu naatsorsuutitigut nassuiaatit ataatsimiititaliamit immikkut isiginiarneqarput. Nassuiaatit pillugit ataatsimiititaliap apeqqutai Naalakkersuisullu taakkununga akissutaat ilanngussat D - E-imi takuneqarsinnaapput. Immikkoortunut amerlanernut atatillugu ukiup siulianut sanilliullugu malunnaatilinnik pitsannguuteqartoqartoq ataatsimiititaliap naammagisimaarlugu maluginiarpaa. Taamaalilluni 2009-mut naatsorsuutit aqqissorneqarnerat 2008-mut sanilliullugu assigiissaarneqarnerusimavoq.

Ataatsimiititaliali nassuiaatinut oqaaseqaataani apeqqutaanilu allassimasutut nassuiaatit tamakkiisumik suli naammaginassuseqarnatillu erseqqinngitsut ataatsimiititaliap isumaqarpoq. Taamaalilluni naatsorsuutitigut nassuiaatit ineriartortillugillu pitsaassusaannik qulakkeerinnisaq Naalakkersuisut suli sulissutigissagaat ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq, tassami ataatsimiititaliap isumaa malillugu naatsorsuutit paasineqarjannaannut taakku pingaaruteqarluinnarmata. Taamaalilluni ataatsimiititaliap apeqqutaanut Naalakkersuisut akissutaasa ilarparujussui aallaqqaataaniilli naatsorsuutitigut nassuiaatinut ilanngulluarneqarsimasinnaagaluartut, tassami taakku nassuiaatinik naatsumik itisiliissutaammata, taamaalillunilu taakku “nassuiaataasunik” imaqartilergit. Tamanna immikkoortortat suliaqarnerunerannik annertunerusunik kinguneqanngitsumik pisinnaalluni.

Naatsorsuutitigut nassuiaatit pitsaassusaannik qulakkeeriniarluni suliniuteqarnej annertusaqqullugu, tassunga ilanngullugu nassuiaatit atuartussanit kontuni suleriaatsinik ataasiakkaanik ilisimasaqanngitsunit itisilerneqarjannaannut naleqqussaqqullugit Naalakkersuisut ataatsimiititaliamit kaammattorneqarput.

Kukkunersiunermet Ataatsimiititaliap pissutissaqartippaa uparuassallugu ataatsimiititaliap apeqqutaanut Naalakkersuisut akissutaat Naalakkersuisoqarfiit akornanni ataqatigiissaarisooqannginneranik ersersitsimmata. Taamatut ataqatigiissaarisooqarsimannginnera ilaatigut erseqqilluinnartumik takussutissaqarpoq Kultureqarnermet, Ilinniartitaanermet, Ilisimatusarnermet Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmut naatsorsuutitut nassuiaatit pillugit ataatsimiititaliap apeqqutaanut Naalakkersuisut akissutaanni. Akissuteqaat tiguneqartoq oqariartuutinik kukkusunik eqqunngitsunillu arlalinnik imaqarpoq, Aningaasaqarnermet Naalakkersuisup

kingusinnerusukkut ataatsimiititaliamut ilumuunnginnerartariaqarsimasaanik (Ilanngussaq F). Akissuteqaat kukkunernik ulikkaartoq Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit suliarineqarsimavoq, tamatumalu kingorna Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfimmit misissoqqaannguarnagu Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliamut allakkami ingerlateqqiinnarneqarsimalluni.

Naalakkersuisunut ilaasortat naalakkersuinikkut akisussaassusiata Naalakkersuisunut ilaasortat akisussaassuseqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 6-mi ulloq 13. maj 1993-imeersumi § 3 naapertorlugu malitsigaa Naalakkersuisunut ilaasortaq kinaluunniit sulianut naalakkersuinikkut oqartussaaffigisaminut tunngasunik aalajangiinernut akisussaammat. Taamatuttaaq § 6, imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq Naalakkersuisunut ilaasortaq naalakkersuinikkut akisussaatinneqarsinnaasoq Naalakkersuisunut ilaasortaq eqqunngitsumik paasinerluutaasinnaasumilluunniit inatsisartunut paasissutissiisimappat imaluunniit inatsisartut oqaluuserisassamik oqaluuserinninneranni paasissutissanik oqaluuserisap inatsisartunit aalajangiiffigineqarnissaanut annertuumik pingaaruteqartunik nipangiussisimappat.

Naalakkersuisunut ilaasortat akisussaassuseqarnerannut inatsimmut taamatut innersuussinikkut ataatsimiititaliap ersersinnianngilaa Naalakkersuisunut ilaasortaq arlallilluunniit inatsimmik unioqutitsisimanersut. Ataatsimiititaliali Aningaasaqarnermut Naalakkersuisumut erseqqissarusuppaa paasissutissanut eqqunngitsunut paasinerluutaasinnaasunulluunniit Naalakkersuisunut ilaasortap Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliamut ingerlateqqitaanut naalakkersuinikkut inatsisilerinikkullu akisussaatinneqarsinnaanani qimarratigisinnaanngimmagu paasissutissat Naalakkersuisoqarfimmit allameersuunerat innersuussutigiinnarlugu. Ataatsimiititaliap matumuuna Naalakkersuisut suliassamik matuminnga suliarinnissimanerat sakkortuumik isornartorsiorpaa. Suli pissusissamisoortutut isigineqarpat Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup Naalakkersuisut sinnerlugit ataatsimut akissuteqartarnissaa, ataatsimiititaliap iluareqisaanik, taava allagaqaatit ataatsimiititaliamut ingerlateqqinneqannginnerani misissuataarneqaaqaarlutillu pitsaassusiat qularnaarneqaaqartariaqarpoq, taamaalilluni allakkiani taakkunani Naalakkersuisut tamarmiusut isummiutaat kisimik erseqqinneqartarlutik. Tamanna ataqatigiissaarinnermut ataatsimiititaliamik, tak. ataani immikkoortoq 3, taagorneqartup sulineranut pissarsiviusumik ilanngunneqarsinnaagaluarpoq.

3. Nunatta Karsiata 2008-mut naatsorsuutaannik suliarinninnerup malitseqartinneqarnera

Nunatta Karsiata 2008-mut naatsorsuutaasa akuerineqarnissaat pillugu isumaliutissiisummi pissutsit aalajangersimasut arlallit nassuiaateqarfigeqqullugit Naalakkersuisut ataatsimiititaliamit qinnuigineqarput. Paasissutissat ataatsimiititaliamit kissaatigineqartut

nassiunneqarnissaat Naalakkersuisut akissuteqaamminni uppersarsarpaat. Tamatuma kingorna paasissutissat arlallit ataatsimiititaliap Naalakkersuisunut nukingisaarutigisariaqarsimavai, tamannalu naammagineqanngilaq. Tamanna pillugu ataatsimiititaliap Naalakkersuisunut saaffiginnissutai ilanngussaag G-imi allassimapput. Suleriaatsinik naapertuuttunik Naalakkersuisut inissititerinerminni immikkoortortat saaffiginnissutinut Inatsisartut ataatsimiititaliaannaannuunngitsoq ataatsimulli isigalugu akissutaasa malitseqartinneqarnissaat qulakkeerneqassasoq ataatsimiititaliamit naatsorsuutigineqarpoq. Pisortat ingerlatsiviini sulianik ingerlatsinermi tamanna tunngavigineqarluinnarpoq, taamaalillunilu ajornartorsiutaasariaqaralarani.

Ataatsimiititaliap qinnuteqaataasa ilaat Qasigiannuani efterskole pillugu suliamik aallaaveqarput mannalugu pillugu nassuiaammut attuumassuteqarlutik, ”... qanoq ililluni 2005-imi kukkunersuisut misissuisimanerat, 2008-imi ingerlatsineq pillugu misissuisimaneq, Naalakkersuisut inatsisilerinikkut misissuinerat kiisalu naggataatigut suliap ingerlanneqarnera tamaat pillugu Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap suliaq pillugu Kukkunersuinermut ataatsimiititaliamut saaffiginnissutaa sulianut assingusunut pisoqaqqinnginnissaanut sukkut iluaqutaasimanersoq sulianullu eqqartorneqartunut Naalakkersuisoqarfup ingerlatsinikkut suliassaminik nakkutiginninneranut qanoq sunniuteqarsimanersut pillugit Kukkunersuinermut ataatsimiititaliap Naalakkersuisut nassuiaasioqqullugit piumaffigissavai.”.

Naalakkersuisut akissuteqaamminni uppersarsarpaat ; ”2010-mi upernaakkut ataatsimiinnerup aallartinninnerani misissuinerit tamatumalu malitseqartinneqarnera pillugit nassuiaat” nassiunneqassasoq.

Arlaleriarluni nukingisaarisooqareerneratigut Naalakkersuisunit nassuiaat taaneqartoq ataatsimiititaliamit ulloq 14. oktober 2010-mi tiguneqarpoq. (Ilanngussaag H)

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmik kukkunersuueqattaarnerit, tusagassiorfitsigut nalunaarut 11. november 2008-meersoq, efterskole pillugu suliap paasisaqarfiginissaanut inatsisilerinikkut nassuiaat Naalakkersuisunit aallartinneqartoq aammalu “Naalakkersuisut, Ataqtigiissaarinermut ataatsimiititaliap, Ataqtigiissaarinermut ataatsimiititaliap ataatsimiittarneri aamma suliat Inatsisartunut il.il. kiisalu § 36, imm. 1 naapertorlugu apeqqutit akissuteqarfigineqartarnerat pillugit Kaajallaasitaq” nassuiaammi innersuussutigineqarput.

2005-imi kukkunersuisut misissuinerannit taamani Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfusoq pillugu Naalakkersuisut nassuiaamminni makku erseqqissaatigaat:

- *“naatsorsuuserinermi ilitersuummi aamma missingersuusiortarnermut malittarisassani aalajangersakkat naalackersuisoqarfimmit piviusunnagortinneqarsimasut,*
- *ilassutitut aningaasaliissutissat suliarineqarnerat pillugu naalackersuisoqarfik pitsaasumik suleriuseqartoq,*
- *ilassutitut akuersissutissat suliarineqarneranni naalackersuisoqarfiup tunngavigisai eqqortumik takutitsisut,*
- *naalackersuisunut ilaasortap naatsorsuutigisinnaasaatut pitsaassuseqartumik aningaasaqarneq pillugu naalackersuisunut ilaasortaq paasissutissinneqarsinnaasoq.”*

Tassunga atatillugu ataatsimiititaliap oqaatigissavaa ingerlatsinermik 2005-imi kukkunersiuinermi taaneqartumit **aamma** allassimammat, at missingersuusiuvinnikkut KIIIN aningaasanut inatsimmut ilanngussanik eqqornerusunik suliaqarsinnaasimagaluartoq, taamaalillunilu ilassutitut aningaasaliissutinik qinnuteqarnissaq pisariaqarsimassagaluarani, taamatullu aamma ilassutitut aningaasaliissutit arlallit siusinnerusukku ilusilernerqarsimasariaqaraluarlutik. Taamaattumik ataatsimiititaliap isumaqarpoq naalackersuisoqarfiup piffissaagallartillugu iliuuseqarnermigut ilassutitut aningaasaliissutinik qinnuteqarnerit pinngitsoortissinnaasimagaluarai¹. Inerniliussa qukkunersiuusut avataaneersut 2008 ingerlatsinermik kukkunersiuinermi uteqqinneqarpoq. Ataatsimiititaliap tamanna allatut takusinnaanngilaa naalackersuisoqarfiup aningaasaqarnermik aqutsinerani pitsanngorsaasoqarsinnaanerata periarfissaqarluarnerat. Ataatsimiititaliap paasivaa naalackersuisoqarfiup arlaleriarluni ilisimatitsissutigigaa ingerlatsinermik kukkunersiuinerit ilassilluarlugit. Tamanna tunngavigalugu ataatsimiititaliap naalackersuisoqarfik kaammattorpaa ingerlatsinermik kukkunersiuinermi taamaattuni inerniliussat sukumiinerusumik misissuataartaqqullugit, tassami taakkunani isornartorsiorneqartut iliuuseqarfigineqarneri tassarpiaammata naalackersuisoqarfiup suleriaasiini pitsanngoriaatinik malitseqarsinnaasut.

Naalackersuisut nassuiaateqarnerminni tusagassiorfinnut nalunaarut 11. november 2008-meersoq innersuussutigaat. Tusagassiorfinnut nalunaarummi ilaatigut makku atuarneqarsinnaapput:

”Nalunaarusiami Deloittep inerniliineri, pasitsaassineri, ilimaginninneri kaammattuutaalu illuatungilerneqanngitsunik tunngaveqarnerat isornartuusooq Naalackersuisut isumaqarput. Tamatuma kinguneraa pasitsaassinerit taakku tunngavigisaasa Naalackersuisunit nalilivigineqarsinnaannginnerat.

¹ Ilassutitut aningaasaliissutinik qinnuteqaatit Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap sakkortuumik isornartorsiorneqartut.

Ilanngullugu Naalakkersuisut isornartoqartippaat kukkunersiuisarfiup suliamik suliarinninnerani taamaallaat tunngavigineqarmata suliamik Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap saqqummiussai. Taamaalilluni misissuinerup ingerlanerani suliap ingerlanerani apeqquiti nalornilersitsisinnaasut imaluunniit paasinaqqissaagassat paasineqarnissaat siunertaralugu kukkunersiuisarfik qanoq ilisukkulluunniit suliamik suliarinnittumut saaffiginnissuteqarsimangilaq, matumani Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik. Pappiaqqat suut atorneqarsimanersut taakkulu kukkunersiuisarfiup misissuataarinerani naliliineranilu qanoq pingaartinneqartigisimanersut nalunaarusiami aamma paasissutissiissutigineqanngilaq”.

Ataatsimiititaliap oqaatigissavaa Inatsisartut kukkunersiuisuata avataaneersup ulloq 27. oktober 2008 KIIIN saaffigimmagu suliassamut Naalakkersuisoqarfiup oqaaseqarnissaa siunertaralugu. Tusagassiorfinnut nalunaarut taamaattumik imarisamigut eqqunngilaq, tamannalu tunngavigalugu ataatsimiititaliaq isumaqarpoq nassuiaammi tamatumunnga innersuussineq kukkulluinnarlunilu eqqarsarnartorujussuusooq.

Naalakkersuisut nassuiaamminni ilanngullugu taamanikkut naalakkersuisuusut inatsisilerinikkut misissuisitsinerat pillugu ima allapput:

”Naalakkersuisuusimasutulli Naalakkersuisut innersuustigissavaat inatsisilerituut arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsut misissuinerat saqqummiunneqarsimasooq ”Bruun & Hjejle: Qasigiannuani Efterskole pillugu Nassuiaat, 20. april 2009_ kiisalu tassunga inerniliinerit eqqaamasassat tiguneqarsinnaasut, soorlu Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliaq taamatut nalunaarsimasooq, tak. Nunatta Karsiata 2008-mut naatsorsuutaasa aappassaaneernejarnissaannut Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaa.”

Inatsisilerinikkut misissuineq eqqartorneqartoq pillugu ataatsimiititaliaq ima eqikkaassaaq:

Naalakkersuisut september 2008-mi Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut Qasigiannuani efterskoliliornissamut ilassutitut aningaasaliissutinik 11,6 mio. kr.-inik qinnuteqarput. Taamanikkut paasineqarpoq qinnuteqaat arlalippassuarnik amigaateqartoq, tamannalu tunngavigalugu pasitsaanneqarsinnaalluni Naalakkersuisut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamik uukapaatitseriaraluarsimasut.

Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap tamanna sakkortuumik isornartorsiorpaa tamatumunngalu atatillugu Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliaq qinnuigalugu

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmi, aningaasaliissutinik qinnuteqaammik suliaqarsimasumik, ingerlatsinermik kukkunerisuinermik aallartitseqqullugu. Ingerlatsinermik kukkunerisuineq Deloittemut, Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap isornartorsiuineranik isumaqataasumit, ingerlanneqarpoq. Kukkunerisuip kaammattutigaa inatsisilerinikkut misissuineramik aallartitsisoqassasoq nalilerniarlugu pisumi Naalakkersuisunut ilaasortanik atorfilittanilluunniit inatsisilerinikkut akisussaatitsisoqarsinnaanersoq.

Tamanna naalakkersuinikkut annertuumik aalassatsitsivoq, tamannalu ilaatigut pissutigalugu taamanikkut Naalakkersuisut siulittaasorisat Inatsisartut Siulittaasoqarfiannut saaffiginnilluni kissaatigalugu Kukkunerisuinermut Ataatsimiititaliap ingerlatsinermik kukkunerisuineq 2007-
imut Nunatta Karsiata naatsorsuutai pillugit ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaani eqqaaneqassanngitsoq. Inatsisartulli siulittaasoqarfiata tamanna itigartippaa.

Naalakkersuinikkut aalassassimaartoqarnera pissutigalugu inatsisilerinikkut misissuineramik Naalakkersuisut aallartitsipput. Misissuineq tamanna eqqartuussissuserisumit Ole Spiermannimit ingerlanneqarpoq. Misissuinerup inerneru ulloq 20. april 2009 saqqummiunneqarpoq. Misissuinermi ilaatigut inerniliunneqarpoq Missingersuutit pillugit inatsimmi aalajangersakkanik marloriarluni unioqqutitsisoqarsimasoq, Missingersuusiortarneq pillugu kaajallaasitami peqqussutinik ataasiarluni unioqqutitsisoqarsimasoq taamatullu aamma suliaassanik ingerlatsinermi ileqqussanik pitsaasunik ataasiarluni unioqqutitsisoqarsimasoq. Tamatuma saniatigut kukkunerit allat kukkusumillu naliliinerit arlallit tikkuarneqarput. Naalakkersuisulli eqqartuussissuserisuat malillugu kukkunerit amigaatillu tamakku ataatsimut isigalugu ima ilungersunartiginnigillat tunngavissaqarani arlaannik inatsisitigut akisussaatitsiniarnissamut. Taamanikkut soorunami isummerfigineqanngilaq Naalakkersuisut akisussaassuseqarnerat pillugu inatsisartut inatsisaanni naalakkersuinikkut akisussaatitsisoqarsinnaanersoq.

Naalakkersuisut inatsisilerinikkut misissuinermut tassunga innersuussinerat ima isumaqartitsilersinnaagaluarpoq suliaasaq Naalakkersuisut iluatsittutut isigissagaat kukkunerusimasut piukkunnangikkaangata atorfillit Naalakkersuisunulluunniit ilaasortat ataasiakkaarlugit eqqartuussivitsigut akisussaatinniarnissaannut. Ataatsimiititaliilli naatsorsuutigaa pissutsit taamaanngitsoq, taamaattoqassagaluarpammi tamanna akuerineqarsinnaanngilluinnarmat.

Naalakkersuisut nassuiaammi ilanngullugu "Naalakkersuisut, Ataqtigiissaarinermut ataatsimiititaliap, Ataqtigiissaarinermut ataatsimiititaliap ataatsimiittarneri aamma suliat Inatsisartunut il.il. kiisalu § 36, imm. 1 naapertorlugit apequtit akissuteqarfigineqartarnerat pillugit kaajallaasitaq" innersuussutigaaat.. Kaajallaasitaq "Naalakkersuisuni,

Ataqatigiissaarinnermut Ataatsimiititami il.il. naalakkersuisut ataatsimiittarnerat pillugu Allattoqarfiup kaajallaasitaa nr. 1, 20. december 2005-meersoq” taarsersimavaa.

Kaajallaasitami eqqartorneqartumi nutaaliomerit pingaarnersaraat Ataqatigiissaarinnermut ataatsimiititaliamik taaneqartumik pilersitsineq, taassuma suliassarissallugu suliassat aningaasatigut kinguneqartussatut kiisalu suliassat inassuteqaat eqqarsaatigalugu naalakkersuisoqarfiit arlallit akornanni isumaqatigiiffiusut ataqatigiissaarneqarnissaasa qularnaarneqarnissaat. Ataatsimiititaliap isumaqatigisinnaavaa taamatut ataqatigiissaarinnermut ataatsimiititaliamik pilersitsineq *peqataasinnaammat* suliassat kukkusunik amigaatilinnilluunniit imallit Inatsisartunut Naalakkersuisunullu nassiunneqartannginnissaannut. Tamatumani soorunami piumasaqaataavoq attuumassuteqartut tamarmik ataatsimiinnernut peqataasarnissaata qularnaarneqarnissaa. Ataatsimiititaliap taamaalilluni naatsorsuutigivaa minnerunngitsumik suliassani aningaasatigut kinguneqartussani Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup peqataanissaata qularnaarniarneqartarnissaa. Tamanna toqqaannartumik kaajallaasitami taaneqanngikkaluarpoq, taamaattorli oqaatigineqarluni *”nalinginnaasumik ataatsimiittarnermut pinngitsoorani takkuttussaataasoaqarpoq. Immikkut ittumik ataatsimiinnernut naalakkersuisoqarfiit pinngitsooratik takkuttussaanerat ullormut oqaluuserisassani allassimavoq”*. Ataatsimiititaliap taamaalilluni naatsorsuutigaa Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik ataatsimiinnerit amerlanersaanni peqataatitaqartartoq, isumaqarnarmat immikkut ittumik ataatsimiinnerit kisimik pisumiit pisumut inuttalerneqartartut. Ataatsimiititaliap Naalakkersuisut qinnuigaat ataatsimiititaliamut paasissutigeqqullugu ataqatigiissaarinnermut ataatsimiititaliaq pilersinneqarnermi kingorna qasseriarluni ataatsimiissimanersqq taamatullu aamma paasissutigeqqullugu naalakkersuisoqarfiit sorliit ataatsimiinnerni ataasiakkaani peqataatitaqarsimanersut. Paasissutissat taakku imaqarnilianit, kaajallaasitami § 20, imm. 3 naapertorlugu “pisariaqartitsisoqartilluguttaaq” peqataasunut nassiunneqartartussanit ajornanngitsumik pissarsiarineqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq.

Oqaatigineqareersutut ataatsimiititaliap Naalakkersuisut isumaqatigai ataqatigiissaarinnermut ataatsimiititaliaq sulilluartoq pingaaruteqarluinnarmat kukkunerit paatsuisinnaanerillu pinngitsoortinniarneqarnerini, soorlu tamakku naammattoorneqartareersut efterskole pillugu suliame aamma ilaqutariinnik sullissivinnut tapiissutinik tunniussineq pillugu suliame, ataani immikkoortoq 4-mi tikitsiarneqartutut. Ataatsimiititaliali inerniuliuttariaqarpaa naak ataqatigiissaarinnermut ataatsimiititaliaq pineqartoq pilersinneqareeraluartoq suliassanik assersuutissaqarmat, assersuutigalugu Aningaasaqarnermik Naalakkersuisoqarfimmik il.il. naammattumik tusarniaatigineqarsimanngitsunik. Tamanna assersuutigalugu atuuppoq inissiaagallartut allaffissornikkut aqunneqarnerat pillugu suliassami, tassanimi Naalakkersuisut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit aperineqarlutik ilisimatitsissutigisariaqarsimammassuk kaajallaasitaaq malinneqarsimanngitsoq. Suliassami

allami Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Iisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup suliassaqaqfiini missingersuutininik ammut iluarsiiinnermut tunngasumi timitaliinissamik siunnersuut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut nassiunneqarsimasoq Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfimmi tusarniaatigineqarsimanerarlugu kukkusumik paasisutissiissutigineqarpoq, taamalu tamanna ilumoonani. Assersuut kingulleq taaneqartoq tunngaviusumik Qasigiannguani Efterskole pillugu suliassamik uteqqiineruvoq, suliassami tassani aamma “eqqumiigineqarsinnaasumik” Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Iisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik qitiusumik inissisimasimalluni. Taamaalilluni takussutissaqarsorinarpoq Naalakkersuisut nakkutilleeriaatsinik naapertuuttunik qularnaarinninniarnermik saniatigut aamma siunnerfilimmik suliniutigisariaqaraat Naalakkersuisoqarfiit ataasiakkaat aamma ataqatigiissaarinnermik suliassamik kivitsisinnaanissaat.

Ataatsimiititaliap taamatuttaaq pissusissamisoortutut uparuassavaa kaajallaasitami § 31, imm. 2-mi manna allassimasoq:

“Ataatsimiititamik isumasioqateqarnissamik kissaateqarneq ataatsimiititap allattoqarfianit Naalakkersuisunut ilaasortamut siumoortumik nalunaarutigineqassaaq, nalunaarutip assilinera naalakkersuisoqarfimmi pisortamut tunniunneqassaaq. Isumasioqatigiinnissamut aggeqqusinerit minnerpaamik ullunik suliffiusunik pingasunik piffissalernerqartassapput kiisalu kalaallisut danskisullu suliarineqassallutik. Isumasioqatigiinnissamut aggeqqusissut Word-itut ilusilik atsiorsimasorlu allakkatigut tunniunneqassaaq.”

Ataatsimiititaliap inerniliutinngitsoorusunngilaa aalajangersagaq issuarneqartoq kukkunikkut ilanngunneqarsimasoq, tassami Naalakkersuisut Inatsisartut Ataatsimiititaliaannik peqqusisinnaatitaanngimmata.

4. Ilaqutariinnik sullissivinnut tapiissutinik tunniussisarneq

Naalakkersuisut isummernissaannut tunngavissiat suliarineqartarnissaannut najoqqutassiat atuuttut malinneqartannginnerinut Naalakkersuisut nassuiaat ataatsimiititaliap februar 2010-mi tiguaa (Ilanngussaq I). Suliassami tamatumani pineqarpoq Isumaginninnermut Naalakkersuisoqarfiup allaffissornikkut kukkunikkut ilaqutariinnik sullissiviit ingerlanneqarnerinut atatillugu ilassutitut aningaasaliissutinik Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap akuersissuteqarnissaanik qinnuteqarsimannginnera. Taamaaliornikkut Namminersornerullutik Oqartussat missingersuutaat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, ulloq 29. oktober 1999-imeersumi § 1, imm. 3 aamma § 25, imm. 1 erseqqissumik unioqqutinneqarsimapput. Ataatsimiititaliap tamanna annertuumik isorisariaqartutut isumaqarfigaa.

Ataatsimiititaliap tamatumunnga atatillugu oqaatigaa ”Suleriaatsit eqqor

tut aningaasaliissutinullu inatsisini kaajallaasitanilu aalajangersakkat illuatungeriinnut pineqartunut erseqqissaatigineqarnissaannik Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap naatsorsuutiginninnera ataatsimiititaliamit isumaqatigineqarpoq oqaatigissallugulu Naalakkersuisut allagaanni allassimammatt suliat assigisaat siunissami pinngitsoortinniarlugit naalakkersuisoqarfik pineqartoq suliniuteqartoq”.

5. Pissutsit allat

5.1 Inatsisartut suleriaasissaat nutaaq

Inatsisartut 2010-mi ukiakkut ataatsimiinnermini suleriaasissaminnik nutaamik Inatsisartut akuersissuteqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq. Nunatta Karsiata naatsorsuutaanik Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliap suliarinnittarnerinut killiliussat pitsaanerulernerinik suleriaasissaq nutaaq ilaatigut kinguneqartussatut isigineqarpoq.

Suleriaasissami nutaami § 7, imm. 2 naapertorlugu taamaalilluni Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliaq siunissami inissititerfiusumik ataatsimiinnermi Inatsisartullu upernaakkut ataatsimiinneranni pilersinneqartartussanngusaaq. Nunatta Karsiata naatsorsuutaanik ataatsimiititaliap suliarinninnera upernaakkut ataatsimiinnermi saqqummiussinerup kinguninngua aallartikkajuppoq taamaaliornikkullu ataatsimiititaliap naatsorsuutinik suliarinninnera aallarteruttortoq ataatsimiititaliami ilaasortat allannngortinneqartarnerat pinngitsoorneqarsinnaalissalluni.

Inatsisartut Siulittaasoqarfiat taamatut allannngortitsinissamut suliniuteqarsimasutut ataatsimiititaliap qujassuteqarfigissallugu pissutissaqartippaa.

5.2 Naatsorsuutit aaqqissuussaannerat / Naatsorsuuserinermi tunngaviit

Naatsorsuutitigut nassuiaatit pillugit qulaani taaneqartutut ataatsimiititaliaq isumaqarpoq Naalakkersuisut naatsorsuutit ilusiligaanerat pitsaassusiallu pingaartinnerusariaqaraat. Isertuunneqartariaqanngilaq ataatsimiititaliaq isumaqarmat naatsorsuutit assut paasiuminaassinnaasut. Naatsorsuutit ingerlatat tunngavigalugit naatsorsuutit imaluunniit akiliisinnaassuseq tunngavigalugu naatsorsuutit taaneqarsinnaanngillat, tamatumunnga pissutaavoq piffissap ingerlanerani naatsorsuuserinermi tunngaviit assigiinngitsut arlallit eqqunneqarsimmamata. Oqaasertaliussarpasut ukiut naatsorsuuteqarfiusut akornanni nuussisinnaanermut piginnaatitsissut naatsorsuutit paasiuminartuunissaannut ilapittuutaanngillat.

Ataatsimiititaliap nalunngilluinnarpaa Naalakkersuisut imaaliallaannaq ajornartorsiut taaneqartoq iluarsisinnaanngikkaat, ataatsimiititaliarli isumaqarpoq pingaarutilerujussuusoq

naatsorsuutiniik paasiuminarnerusunik atuaruminarnerusunillu pilersitsiniarluni suliniarnerup piaarnerpaamik aallartinneqarnissaa. Taamaalilluni ataatsimiititaliap kaammattuutigaa Naalakkersuisut ingerlaannartumik suliassaq tamanna aallartissagaat. Ataatsimiititaliap neriuutigaa 2011-p ingerlanerani pitsanngorsaataasinnaasunik saqqummiussisoqareersinnaassasoq, taamatullu aamma Nunatta Karsiata 2011-mut naatsorsuutaasa saqqummiunneqarnerannut atatillugu naatsorsuutitut paasiuminarnerusunut atuaruminarnerunullu alloriarnerit siulliit tiguneqareersimassasut.

6. Nunatta Karsiata 2010-mut naatsorsuutaasa kukkuneriorsiorneqarnissaannut kukkunerisuiussamik ataatsimiititaliap inassuteqaataa

Kukkunersiuinermut ataatsimiititaliap Inatsisartunut inassutigaa kukkunerisuiuermik ingerlatseqatigiiffiit naalagaaffimmit akuerisaaq Deloitte 2010-mut Nunatta Karsiata naatsorsuutaasa kukkuneriorsiorneqarnissaannut kukkunerisuiussatut Inatsisartut toqqassagaat.

7. Ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartut Siumup Atassutillu sinniisaasa oqaatigissavaat:

”Ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartut Siumukkut Atassutikkullu sakkortuumik avoqqaaraat aningaasaliissutit Inatsisartut Aningaasanut inatsisaanni atugassiissutit qaangerlugit atuisoqarsimaneera. Atuivallaarsimaneq annertussuseqarpoq kr. 5 mio.¹ atuivallaarfusimavorlu Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik.

Namminersorerullutik Oqartussat missingersuutaat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 8, 29. oktober 1999-imeersoq naapertorlugu aningaasanik atugassiissutit sipporlugit atuineq unioqutitsineruvoq.

§ 1, imm. 3 inatsimmi ima allassimavoq:

”Aningaasaliissuteqarnissamik sioqqutsisumik akuersissuteqartoqareersimatinnagu aningaasartuuteqarnanilu aningaasanik atuisoqarsinnaanngilaq.”

Tamanna atuarneqarsinnaavoq upernaap Aningaasaqarnermut Naalakkersuisup siullermeerluni saqqummiussaani.

Taamaalilluni erseqqissarneqassaaq Siumumiit Atassummiillu qularutigineqanngimmat taamak atuivallaartoqarsimasooq. § 3-mi erseqqissarneqarsimavoq, *”aningaasaliissuteqarneq Naalakkersuisumut ilaasortap aalajangersakkat erseqqinnerusut malillugit aningaasanik atuinissamut piginnaatitsissutaavoq. [...]”*

“

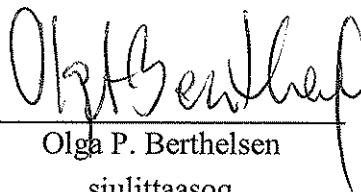
¹ Nunatta Karsiata 2009-mut naatsorsuutai, qupp. 6

Ataatsimiititaliap isumaqatigiissup Nunatta Karsiata 2009-mut naatsorsuutaasa akuerineqarnissaannik aalajangiiffigisassatut siunnersuutip akuersissutigineqarnissaa inassutigaa.

Kukkunersiuiernermit Ataatsimiititaliap taamatut oqaaseqarluni siunnersuut aappassaaniigassanngortippaa.

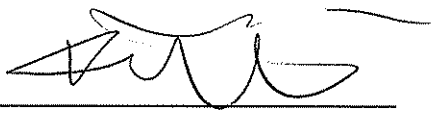
Andreas Uldum

Olga P. Berthelsen
siulittaasoq

Isak Hammond

Kristian Jeremiassen

Knud Kristiansen